

Fer-nos partícips

D'un estudi realitzat a una mostra que no és prou representativa de la societat només se'n pot extreure una pinzellada de com està la situació. Un marge d'error alt –estadísticament parlant– redueix el grau de confiança dels resultats de qualsevol enquesta. I, si a més, el que predomina és el silenci en no haver-hi resposta a qüestions rellevants, no podem extreure'n res en clar.

Quines són, doncs, les conclusions que hem d'analitzar de l'última enquesta publicada el passat mes de juny pel Centre de Recerca d'Estudis Sociològics de l'Institut d'Estudis Andorrans? Bé, doncs necessitem més participació.

Jason Brennan, un filòsof americà que investiga el comportament dels votants ha fet estudis a l'entorn per saber què motiva les persones a anar a votar i quanta informació tenen quan ho fan. En una entrevista publicada a *La Vanguardia* el passat 2 de juliol, afirmava que només haurien de poder votar aquells que tenen suficient informació per a poder-ho fer. Perplex imagino una situació en la qual el nivell de participació en les eleccions sigui més baix, del que ja acostuma a ser, i em sembla una afirmació crítica i que s'ha d'estudiar. L'autor, per sobre, defensa un sistema de vot en què l'elector pugui acreditar quines competències té i quins són els seus sectors d'interès. Un cop passat aquest control, donar diferent pes als vots emesos en funció de la «qualitat» que tinguin. Sembla un

plantejament elitista que ens faria retrocedir a l'època del sufragi censatari que per poder votar calia disposar –i acreditar-ho– d'un patrimoni.

Opinions i estudis com aquest desporten el sentiment, ja no de desafecció, sinó de desvinculació de l'acció social i política del país. El 49,4% dels enquestats d'enguany creuen que la situació a Andorra «no és bona ni dolenta» i el 26% creuen que la situació és dolenta o molt dolenta. Aquesta percepció agreuja el problema de la distància entre els polítics i els ciutadans i, dona com a resultat una feble representació dels interessos generals. La població no confia ja en els partits polítics, no confia en la institució del Copríncipat com tampoc en el Govern, que suspèn altra vegada. Els principals motius d'aquesta davallada qualificativa és la percepció de la gestió del país, la falta de solucions clares i la poca embranzida en la presa de decisions positives per al col·lectiu d'Andorra.

Així doncs, el que hem d'extreure d'aquesta enquesta política i dels seus resultats és que, la població

d'Andorra ha perdut la confiança en els seus polítics, en la creença que es poden fer les coses bé, en les institucions representatives del país i en tot allò que està relacionat amb la política. Així ho està demostrant amb l'abstencionisme –sobretot en els joves– i amb la demanda de nous canals que permetin entendre els seus neguits.

Les societats, a través dels fenòmens que esdevenen i de les crisis que viuen, evolucionen i es transformen. Ha de ser un propòsit, de totes les institucions que les representen, transformar-se i evolucionar per a tenir cabuda dins de l'engranatge del país. Com també ho ha de ser analitzar aquesta transformació i veure cap a quins camins avança la ciutadania. L'adaptació d'aquests camins a les formes de fer dels ens representatius serà clau en la seva permanència.

La confiança en la institució del Copríncipat, per exemple, cau 0,6 punts en l'enquesta que ens ocupa fins a un 4,2 –com podem observar al gràfic–. Les noves generacions i els canvis en la societat andorrana no

semblen deixar espai per una institució representativa que es queda enre en la història i no s'endinsa en les necessitats actuals. S'hauria de poder obrir el debat i fer arribar a la societat quines funcions hi desenvolupa.

D'ara en endavant s'albiren nous horitzons per Andorra i les seves institucions han d'adaptar-se per a poder donar resposta al que els seus ciutadans necessiten. Aquest últim estudi publicat pel CRES pot representar un toc d'alerta perquè es posin els interessos col·lectius sobre la taula i es cerquin solucions als principals problemes que té la societat. Un altre toc més en el punt de partida d'un horitzó electoral que haurà de treballar-se de valent!

A mode de conclusió, és cert que la democràcia té els seus efectes negatius si no es treballa però, rebatent la Teoria de Brennan, que tothom pugui mostrar les seves preferències mitjançant el vot és el moll de l'ós de la democràcia. Una essència que s'acompanya de fer partícips (mitjançant d'altres mecanismes no convencionals) als electors. Enquestes, refe-

rèndums, consultes i comunicació directa ha de ser a la base de qualsevol institució.

L'autor que he esmentat creu que el dret a vot no augmenta el grau d'autonomia personal perquè és insignificant el pes d'un vot dins de tota la població. La lògica fa que un cop els ciutadans adquireixen aquest dret poden posar les seves idees en comú per defensar-les com a col·lectiu i que la força de la seva acció sigui més rellevant que qualsevol acte individual. Ser iguals dins d'una societat i tenir el mateix dret polític simbolitza la força col·lectiva d'una comunitat.

El missatge és ben clar, escoltar els ciutadans, les associacions i els diferents col·lectius de la societat és bàsic per representar-los d'una manera eficient. Donar la informació necessària per apoderar-los i fer-los partícips dels processos és ara més necessari que mai. La societat necessita sentir que pot participar i ha de saber com fer-ho. ≡

Membre de la Comissió Política Nacional d'SDP

Confiança en la institució del copríncipat d'Andorra (2013-2018)

